

การวิจัยและพัฒนานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาการเฝ้าระวังโรคความดันโลหิตสูงของอาสาสมัครสาธารณสุข หมู่ที่ 2 ตำบลถนนใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรีเป็นการวิจัยและพัฒนา โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมที่เน้นการมีส่วนร่วมอย่างสำคัญจากทุกฝ่ายในทุกขั้นตอน ผู้มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนา คือ อาสาสมัครสาธารณสุข 13 คน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการพัฒนา 7 คน โดยแบ่งการศึกษาวิจัยออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1) การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการการพัฒนา ระยะที่ 2) การแสวงหาแนวทางและวิธีการพัฒนา และการกำหนดดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนา และระยะที่ 3) การพัฒนาการเฝ้าระวังโรคความดันโลหิตสูงของอาสาสมัครสาธารณสุข กรอบการวิจัยประกอบด้วย ความรู้และการเฝ้าระวังโรคความดันโลหิตสูง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบสอบถาม แบบสังเกต และการสนทนากลุ่ม การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยค่าร้อยละ ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า

1. อาสาสมัครสาธารณสุขมีความรู้ระดับต่ำในเรื่องกลุ่มเสี่ยงและโรคความดันโลหิตสูง มีการเฝ้าระวังโรคโดยการสำรวจผู้มีอายุ 40 ปีขึ้นไปไม่ครบทุกคน ไม่มีการจัดทำทะเบียนผู้มีอายุ 40 ปีขึ้นไป และมีอาสาสมัครสาธารณสุขเพียง 2 คนเท่านั้นที่สามารถวัดความดันโลหิตได้ พบปัญหาที่สำคัญคือ อาสาสมัครสาธารณสุขขาดความรู้เรื่องกลุ่มเสี่ยง โรคความดันโลหิตสูง การดำเนินการเฝ้าระวังโรคและเทคนิคการวัดความดันโลหิต ดังนั้นจึงต้องการการพัฒนาในด้านความรู้เรื่องกลุ่มเสี่ยง โรคความดันโลหิตสูง การดำเนินการเฝ้าระวังโรคและเทคนิคการวัดความดันโลหิต

2. แนวทางวิธีการพัฒนา ได้แก่ การเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ทักษะการปฏิบัติ และการเรียนรู้ต่อเนื่อง โดยมีดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนา คือ อาสาสมัครสาธารณสุขทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาจนเกิดความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการปฏิบัติ มีการดำเนินงานเฝ้าระวังโรคความดันโลหิตสูงอย่างถูกต้องเหมาะสม

3. ผลการพัฒนาการเฝ้าระวังโรคความดันโลหิตสูงของอาสาสมัครสาธารณสุข ได้แก่ อาสาสมัครสาธารณสุขทุกคน(13คน) ได้เข้ารับการอบรมและฝึกปฏิบัติจนมีความรู้ทั้งเรื่องกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูงและการเฝ้าระวังโรคความดันโลหิตสูงเพิ่มมากขึ้น (มากกว่าร้อยละ 80 ทุกคน) สามารถดำเนินการเฝ้าระวังโรคความดันโลหิตสูงโดยการจัดกลุ่มเรียนรู้ต่อเนื่องและการเยี่ยมบ้านเพื่อสำรวจกลุ่มเสี่ยงครบทุกบ้าน ทำให้ประชาชนอายุ 40 ปีขึ้นไปได้รับคัดกรองโดยการวัดความดันโลหิต ร้อยละ 79.14

การวิจัยและพัฒนาการเฝ้าระวังโรคความดันโลหิตสูงของอาสาสมัครสาธารณสุขครั้งนี้สามารถนำไปปรับใช้กับพื้นที่อื่นหรือกลุ่มเป้าหมายอื่นได้ เช่น การเฝ้าระวังโรคไข้เลือดออก โรคเบาหวาน โรคหัวใจ เป็นต้น เพราะเมื่อผ่านกระบวนการพัฒนาแบบมีส่วนร่วมแล้ว อาสาสมัครสาธารณสุขที่ร่วมกิจกรรมการพัฒนามีความรู้และทักษะเพิ่มขึ้น มีศักยภาพในการดำเนินงานเฝ้าระวังโรคได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ประชาชนมีสุขภาพดี มีอายุยืนยาว เกิดสังคมอยู่ดีมีสุขต่อไป

This research and development aims to develop the hypertension care of the public health volunteers of Moo 2, Tanonyai Subdistrict, Mueang District, Lop Buri Province. This is a participatory action research emphasizing intensive participation from all insiders in every step of development comprising 13 public health volunteers and 7 insiders involved in promoting development. The study was divided into 3 phases : 1) study current problems and development needs, 2) determine guidelines and methods for development as well as setting up key performance indicators for success for development, and 3) develop hypertension care of public health volunteers. The research concept includes knowledge and hypertension care. The instrument used consisted of a set of questionnaires, an observation form, group discussion. The quantitative data was analyzed to calculate percentage, and the qualitative data was for content analysis.

The findings are as follows:

1. the public health volunteers little know about the risk group and hypertension, not all persons aged 40 and beyond were cared and also were not registered. Only 2 public health volunteers are able to measure blood pressure. The main problems are the volunteers lacked a knowledge of the risk group of hypertension, caring for disease and the technique of blood pressure measurement. Therefore, they need to improve their knowledge on the problems mentioned before.

2. guidelines for development: promoting knowledge, understanding, practicing skills, and learning consecutively. The key performance indicators for success for development are as follows: all public health volunteers participate development activities till they know, understand and have practicing skills as well as have proper care for hypertension.

3. as a result of the development, all public health volunteers had been trained and practiced till they learned both risk group of hypertension and increased caring for hypertension, i.e. over 80%, were able to care for hypertension by setting up learning group consecutively and making home visits to survey the risk group. This made the people aged 40 and beyond of 79.14% were selected by measuring blood pressure.

This research can be applied to other target groups; for example, haemorrhage fever, diabetes, and heart disease. When the public health volunteers had experienced participatory development process, they increased their knowledge and skills, had potentiality in caring for the disease efficiently, yielding good health, long life and happy society.